

ΚΩΔΙΚΑΣ ΔΕΟΝΤΟΛΟΓΙΑΣ ΤΟΥ ΙΟΑΦ

Αθήνα Δεκέμβριος 2023

ΓΕΝΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ

Ο Κώδικας Δεοντολογίας του ΙΟΑΦ βασίζεται στις βασικές αρχές, του σεβασμού προς τον άνθρωπο και τα δικαιώματά του, την υψηλή συναίσθηση ευθύνης, την εντιμότητα, την αυτογνωσία, την προαγωγή και προάσπιση της ψυχικής υγείας και της ευζωίας, την αποφυγή βλάβης και εκμετάλλευσης, την εμπιστευτικότητα, τη διατήρηση του υψηλού επιπέδου της εργασίας και τη διαφύλαξη του κύρους του επαγγέλματος του Ομαδικού Αναλυτή.

Σύμφωνα με το καταστατικό του ΙΟΑΦ (Αρθ.8 Παρ. 3-4)

Παρ. 3: *Κάθε δεοντολογική καταγγελία απευθύνεται στην Επιτροπή Δεοντολογίας η οποία την διερευνά ενδελεχώς και αν κρίνει υποβάλλει την αναφορά της στον Πρόεδρο*

Παρ.4: *Επιβολή κυρώσεων, εκτός της διαγραφής και της αναστολής αποφασίζεται από το Διοικητικό Συμβούλιο μετά από εισήγηση της Επιτροπής Δεοντολογίας με απόλυτη πλειοψηφία όλων των μελών του, μετά από διαπίστωση ή καταγγελία ανάρμοστης κατά τα άνω συμπεριφοράς μέλους, αφού έχει προηγηθεί πρόσκληση προς παροχή εξηγήσεων του μέλους ενώπιον του Διοικητικού Συμβουλίου, το οποίο είτε δεν προσήλθε, είτε οι εξηγήσεις του δεν εκκρίθηκαν πειστικές.*

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΔΕΟΝΤΟΛΟΓΙΑΣ

Υπεύθυνη για την εξέταση παραβιάσεων του Κώδικα και τις πιθανές πειθαρχικές διαδικασίες είναι η Επιτροπή Δεοντολογίας.

Η Επιτροπή Δεοντολογίας είναι 3μελής.

Εκλέγεται για 3ετή θητεία, από τη Γενική Συνέλευση, με απλή πλειοψηφία.

Ο Πρόεδρος της Επιτροπής εκλέγεται από τα μέλη της.

Τα μέλη της επιτροπής δεν είναι επανεκλέξιμα στην αμέσως επόμενη εκλογή.

Η Επιτροπή Δεοντολογίας διερευνά γραπτές καταγγελίες για παραβάσεις του Κώδικα Δεοντολογίας και εισηγείται στο Διοικητικό Συμβούλιο.

Ο Κώδικας Δεοντολογίας του ΙΟΑΦ μπορεί να τροποποιηθεί με αποφάσεις της Γενικής Συνέλευσης που συγκαλείται γι' αυτό το σκοπό.

Οι αποφάσεις για τις τροποποιήσεις λαμβάνονται με αυξημένη πλειοψηφία των 2/3 των ταμειακώς ενημέρων μελών.

ΚΩΔΙΚΑΣ ΔΕΟΝΤΟΛΟΓΙΑΣ

Ο Κώδικας Δεοντολογία του ΙΟΑΦ συνάδει με τις αρχές δεοντολογίας του IGA, του EGATIN και των διεθνών οργανώσεων, στις οποίες είναι μέλος το ΙΟΑΦ.

Ο Κώδικας δεσμεύει όλα τα μέλη του ΙΟΑΦ προσωπικά ως προς τις αρχές που διέπουν την επαγγελματική τους ιδιότητα ως Ομαδικοί αναλυτές και προτίθεται να αποτελεί οδηγό για όλα τα επίπεδα σχέσεων, με τους θεραπευόμενους, εκπαιδευόμενους, εποπτευόμενους, τους συναδέλφους, τους εκπροσώπους άλλων επαγγελμάτων, τις υπηρεσίες όπου εργάζονται, την έρευνα και το ευρύ κοινό.

Όλα τα μέλη του ΙΟΑΦ οφείλουν να γνωρίζουν τον Κώδικα, δεσμεύονται να δρουν σύμφωνα με τις αρχές του και προτρέπονται να έρχονται σε επαφή με την Επιτροπή Δεοντολογίας, να ασκούν την αξιολογική τους κρίση και να θέτουν προς συζήτηση κάθε είδους θέματα, επιστημονικής, επαγγελματικής ή εκπαιδευτικής ηθικής και δεοντολογίας, ειδικά εάν πρόκειται για θέματα που δεν έχουν ρητά προβλεφθεί από αυτόν, με στόχο την εύλογη τήρηση και υποστήριξη των αρχών του Κώδικα από όλα τα μέλη, αλλά και τη διατήρηση ενός ζωντανού διαλόγου και μιας συνεχούς διαδικασίας θεώρησης και αναθεώρησης της Δεοντολογίας.

Τα μέλη οφείλουν να ενημερώνουν την Επιτροπή Δεοντολογίας για κάθε περίπτωση που διενεργείται σε βάρος τους ποινική δίωξη ή είναι αντικείμενο αστικής δικαστικής εμπλοκής σχετικής με την επαγγελματική τους ιδιότητα ή υφίσταται πειθαρχικός έλεγχός τους από συναφείς επαγγελματικούς οργανισμούς στους οποίους ανήκουν.

Σε περίπτωση που αναφέρεται επώνυμα και εγγράφως σοβαρή παραβίαση του Κώδικα η Επιτροπή Δεοντολογίας δύναται να εξετάσει την πρόταση της αναστολής ή διαγραφής του μέλους μετά από εισήγηση στο ΔΣ.

Τα μέλη στα οποία έχουν επιβληθεί κυρώσεις οφείλουν να συμμορφώνονται με αυτές.

ΕΙΔΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ

Γνώση –Επάρκεια – Αυτογνωσία του Ομαδικού Αναλυτή

- Τα μέλη αναλαμβάνουν την ευθύνη να φροντίζουν για τη συνεχή επιστημονική και επαγγελματική τους εξέλιξη.

- Τα μέλη οφείλουν να γνωρίζουν τα όρια της επάρκειας – αρμοδιότητάς τους και να συνεργάζονται όπου απαιτείται με άλλους ειδικούς.
- Τα μέλη οφείλουν να φροντίζουν για την καλή φυσική και πνευματική τους κατάσταση και δεν πρέπει να εργάζονται υπό την επήρεια αλκοόλ ή ναρκωτικών ουσιών.

Σχέση των Ομαδικών Αναλυτών με τους Θεραπευόμενους τους

- Τα μέλη δεν πρέπει να προσφέρουν τις υπηρεσίες τους χωρίς να τους ζητηθεί.
- Τα μέλη δεν πρέπει να προσφέρουν τις υπηρεσίες τους σε πρόσωπα του οικογενειακού, του στενού φιλικού και επαγγελματικού περιβάλλοντός τους, καθώς και σε πρόσωπα στενού οικογενειακού, φιλικού και επαγγελματικού περιβάλλοντος ήδη θεραπευομένων τους.
- Τα μέλη θα πρέπει να εξασφαλίζουν τη συναίνεση του μέλλοντα θεραπευόμενου τους, βάσει και της ενημέρωσής του γύρω από το πλαίσιο της θεραπείας (τόπο, συχνότητα, χρονική διάρκεια, πληρωμή). Σε κάθε δε, τυχόν αλλαγή στο πλαίσιο, θα πρέπει να ενημερώνουν και να συζητούν έγκαιρα, εκτός από περιπτώσεις επείγουσας ανάγκης.
- Τα μέλη οφείλουν να φροντίζουν για την εξασφάλιση κατάλληλων περιβαλλοντικών συνθηκών για το πλαίσιο λειτουργίας της ομαδικής ανάλυσης.
- Τα μέλη οφείλουν να έχουν επίγνωση και να σέβονται τόσο τις ατομικές όσο και τις πολιτισμικές διαφορές και δεν θα πρέπει να επηρεάζονται από αντιλήψεις διακρίσεων, γύρω από τη φυλή, την εθνικότητα, την εθνική καταγωγή, την ηλικία, τη θρησκεία, τη γλώσσα, την κοινωνικο-οικονομική κατάσταση, το φύλο, το σεξουαλικό προσανατολισμό, την αναπηρία, εις βάρος των θεραπευομένων τους. Θα πρέπει να λαμβάνουν υπ' όψιν ότι η διαφορετικότητα, εκτός κι αν πρόκειται για ομάδες ρητά ομοιογενείς, όπου τα μέλη επιλέγονται με συγκεκριμένα κριτήρια, μπορεί να μεγιστοποιήσει τη θεραπευτική σύνθεση μιας ομάδας. Χρειάζεται όμως εξ ίσου, να αντιμετωπίζουν τη διαφορετικότητα με σεβασμό και μέριμνα για το γενικό καλό του ατόμου και της ομάδας.
- Τα μέλη πρέπει πάντα να διατηρούν τη σχέση τους με τους θεραπευόμενους ή πρώην θεραπευόμενους τους καθαρά σε επαγγελματική βάση και με κανέναν τρόπο δεν πρέπει να συνάπτουν άλλου είδους, σεξουαλικές, συναισθηματικές, οικονομικές, ή οιοδήποτε άλλου τύπου σχέσεις, στις οποίες ο θεραπευόμενος ή πρώην θεραπευόμενος τους θα γίνει αντικείμενο εκμετάλλευσης.
- Τα μέλη οφείλουν απαράβατα να τηρούν την αρχή της εμπιστευτικότητας και να μην προβαίνουν σε καμία κοινοποίηση του υλικού που προκύπτει από τη θεραπεία, χωρίς την άδεια του αναλυόμενου τους. Σε περίπτωση χρήσης του υλικού θεραπευόμενου τους για δημοσίευση ή δημόσια παρουσίαση θα πρέπει να διασφαλίζεται απόλυτα η ανωνυμία ή η συναίνεση του

θεραπευόμενου. Το απόρρητο μπορεί να αρθεί μόνο σε περιπτώσεις όπου απειλείται η ζωή του θεραπευόμενου τους, άλλων ανθρώπων ή οιαδήποτε επαπειλούμενη σοβαρή καταστροφή. Τα μέλη έχουν την υποχρέωση ενημέρωσης των θεραπευμένων τους για τις συνθήκες νομικών και ηθικών περιορισμών της αρχής της εμπιστευτικότητας. Επίσης, έχουν την ευθύνη ασφαλούς τήρησης και φύλαξης σχετικών αρχείων έντυπης ή ηλεκτρονικής μορφής ώστε να προστατεύεται το απόρρητο των δεδομένων.

- Τα μέλη οφείλουν να προνοούν για την εξασφάλιση κατάλληλης φροντίδας των θεραπευόμενων τους, σε περίπτωση ξαφνικής ασθένειας ή θανάτου τους, μέσω μιας επαγγελματικής διαθήκης, στην οποία θα ορίζουν ένα συνάδελφο ή συναδέλφους, με τους οποίους οι θεραπευόμενοι τους θα μπορούν, εφ' όσον το επιθυμούν, να συνεχίσουν τη θεραπεία τους.

Σχέση των Ομαδικών Αναλυτών με τους εκπαιδευόμενους και εποπτευόμενους

- Τα μέλη οφείλουν να είναι ενήμερα της ευθύνης του ρόλου τους ως εκπαιδευτές και επόπτες και να τηρούν τους ίδιους κανόνες δεοντολογίας, στη σχέση τους με τους εκπαιδευόμενους και τους εποπτευόμενούς τους, με αυτούς που ισχύουν και στη σχέση τους με τους θεραπευόμενους τους, είτε η δομή, στην οποία συνεργάζονται μαζί τους, είναι κλινική, είτε όχι.

- Τα μέλη θα πρέπει να εξασφαλίζουν κατάλληλες συνθήκες περιβάλλοντος για την εκπαίδευση ή την εποπτεία.

- Τα μέλη οφείλουν να ενημερώνουν τους εκπαιδευόμενους και εποπτευόμενούς τους για τους όρους του εκπαιδευτικού ή εποπτικού συμβολαίου.

- Τα μέλη δεν θα πρέπει να συνάπτουν σεξουαλικές σχέσεις με τους εκπαιδευόμενους και εποπτευόμενούς τους. Ούτε οποιασδήποτε άλλης φύσεως σχέση που μπορεί να θεωρηθεί εκμεταλλευτική.

- Τα μέλη θα πρέπει να εξασφαλίζουν ότι η σχέση τους με τους εκπαιδευόμενους και εποπτευόμενούς τους θα διασφαλίζει το απόρρητο, εκτός και εάν απειλείται το γενικό καλό του ίδιου του εκπαιδευόμενου ή εποπτευόμενου ή το καλό άλλων ανθρώπων, επίσης εάν προκύπτουν σοβαρές ανησυχίες γύρω από την καταλληλότητά τους για εκπαίδευση ή την καταλληλότητά τους για την απόκτηση του τίτλου τους ως Ομαδικοί Αναλυτές. Τα μέλη έχουν την υποχρέωση να ενημερώνουν τους εκπαιδευόμενους και εποπτευόμενούς τους για τις συνθήκες νομικών και ηθικών περιορισμών της αρχής της εμπιστευτικότητας και έχουν την ευθύνη ασφαλούς τήρησης και φύλαξης σχετικών αρχείων έντυπης ή ηλεκτρονικής μορφής ώστε να προστατεύεται το απόρρητο των δεδομένων.

- Τα μέλη είναι υποχρεωμένα να αποφεύγουν να εμπλακούν σε διπλή σχέση όπως π.χ. κοινωνική ή εμπορική / οικονομική ή ακόμη και εποπτική ή εκπαιδευτική παράλληλη προς τη θεραπευτική. Όταν η διπλή σχέση είναι αναπόφευκτη είτε λόγω γεωγραφικών / κοινωνικών ιδιαιτεροτήτων (π.χ. μικρές κοινότητες) είτε λόγω προϋπάρχουσας θεραπευτικής σχέσης κάποιου μέλους με εποπτευόμενο ή εκπαιδευόμενο, τότε το μέλος αναλαμβάνει την ευθύνη της αποσαφήνισης και του χειρισμού των ορίων, αλλά και της εμπιστευτικότητας της θεραπευτικής σχέσης.

Ομαδικοί Αναλυτές και έρευνα

- Η διεξαγωγή έρευνας από τα μέλη οφείλει να διέπεται από τους διεθνώς παραδεκτούς κανόνες εμπιστευτικότητας και επιστημονικής αξιοπιστίας και ηθικής.
- Τα μέλη που διεξάγουν οιοδήποτε τύπου έρευνα οφείλουν να ενημερώνουν εκ των προτέρων τους δυνάμει συμμετέχοντες, για τη φύση, το σκοπό της έρευνας και να έχουν τη συγκατάθεσή τους για τη συμμετοχή τους. Καθώς και για τα μέσα που θα χρησιμοποιηθούν π.χ. βίντεο, ηχοληψία κ.α. και την τυχόν αναπαραγωγή κάθε εγγραφής.
- Τα μέλη οφείλουν να μην πιέζουν τους δυνάμει συμμετέχοντες, για τη συμμετοχή τους και να τους ενημερώνουν για το δικαίωμά τους να διακόψουν, οποιαδήποτε στιγμή τη συμμετοχή τους.
- Τα μέλη οφείλουν να μη συμπεριφέρονται διαφορετικά σ' αυτούς που αρνήθηκαν τη συμμετοχή τους στην έρευνα, απ' αυτούς που συμμετείχαν.

Σχέση των μελών με συναδέλφους, άλλους ειδικούς και το κοινό

- Τα μέλη δεν πρέπει για κανένα λόγο να συμπεριφέρονται με τρόπο που να οδηγεί το επάγγελμα του Ομαδικού Αναλυτή σε ανυποληψία.
- Τα μέλη δεν επιτρέπεται ψευδώς να ισχυρίζονται ότι κατέχουν ιδιότητα μέλους, προσόντα ή τίτλους σπουδών και να προβαίνουν σε διαφήμιση ή υπόσχεση υπηρεσιών για τις οποίες δεν έχουν την απαραίτητη εκπαίδευση και εμπειρία.
- Τα μέλη δεν πρέπει, όταν εργάζονται με προσωπική τους ιδιότητα να χρησιμοποιούν την ιδιότητά τους ως μέλη του Ινστιτούτου και να διατείνονται ότι η εργασία τους είναι εξ ονόματος του Ινστιτούτου.
- Τα μέλη δεν πρέπει να υπεισέρχονται στο έργο και τη δικαιοδοσία συγγενών επαγγελματιών από υπέρβαση άσκησης του δικού τους επαγγέλματος, παρά μόνο όταν διακυβεύεται το γενικό καλό του αναλύομένου τους ή η υπόληψη του επαγγέλματος του Ομαδικού Αναλυτή.

- Τα μέλη παρά την πιθανώς ετερογενή επαγγελματική προέλευση οφείλουν να δρουν με γνώμονα την κοινή ιδιότητα του Ομαδικού Αναλυτή, να συνεργάζονται εποικοδομητικά και να αναγνωρίζουν τη συνεισφορά συναδέλφων εντός και εκτός του ΙΟΑΦ και όταν αξιοποιούν τις ιδέες και το επιστημονικό τους έργο δεσμεύονται να αναφέρονται σε αυτούς με τον κατάλληλο τρόπο βιβλιογραφικά.
- Τα μέλη οφείλουν να συνεργάζονται αγαστά με άλλους ειδικούς που είτε παρακολουθούν τους θεραπευόμενους τους είτε συμμετέχουν από κοινού σε κάποια έρευνα ή οποιουδήποτε εκπαιδευτικού ή εποπτικού τύπου έργο και δεν πρέπει με κανένα τρόπο η συμπεριφορά τους να θέτει το επάγγελμα του Ομαδικού Αναλυτή στον κίνδυνο της ανυποληψίας.
- Τα μέλη οφείλουν ακόμη και να προτείνουν την παράλληλη συνεργασία του θεραπευόμενου τους με άλλους ειδικούς (γιατρούς, κοινωνικούς λειτουργούς κλπ) όταν πρόκειται για το γενικό καλό τους. Ανακοίνωση στοιχείων του θεραπευόμενου τους όμως πρέπει να δίδονται μόνο κατόπιν συγκατάθεσης του.
- Τα μέλη που συνεργάζονται με ιδιωτικούς ή δημόσιους φορείς οφείλουν εξ ίσου να τηρούν τον Κώδικα Δεοντολογίας και οφείλουν να ενημερώνουν ευθύς εξ αρχής τους εργοδότες τους για τους περιορισμούς και τις υποχρεώσεις που καθορίζονται από τη Δεοντολογία του.
- Τα μέλη οφείλουν να ενημερώνουν την Επιτροπή Δεοντολογίας σε περίπτωση που πέφτει στην αντίληψή τους, παράβαση του Κώδικα Δεοντολογίας από κάποιο άλλο μέλος ή μέλη.
- Τα μέλη οφείλουν να γνωρίζουν ότι μια κατάλληλη επαγγελματική ασφάλιση μπορεί να αποδειχθεί αναγκαία στην περίπτωση αντιμετώπισης τυχόν νομικής προσφυγής εναντίον του επαγγελματικού τους ρόλου.